Sosyal Demokrasi Kuramı

İçeriği Yazan: Okur Zaman: Per, 16/08/2012 - 23:35
Yazar: Merve Gülçin GÜLEÇ

Demokratik egemenlik kavramı, yüzyıllardır tartışılan ve üzerinde durulan konulardan biridir. Demokratik egemenlik siyasal ve bilimsel dilde kullanılmaktadır. İlk kez Antik Yunan'da M.Ö. 5. yüzyıldan 4. yüzyıla kadar kullanılmaya başlanmıştır.

Demokratik yönetim halen birçok devlet tarafından kullanılmaya ve anlamını korumaya devam etmektedir.

Demokrasi kavramının anlamı, her ne kadar halk egemenliği anlamına gelse de ülkeden ülkeye ve zamana göre bu anlamı tam olarak koruyamamıştır. Demokrasi kelimesi Latince, "demos" ve "kratein" sözcüklerinden oluşmaktadır. Demos, halk kitlesi ve tam yurttaşlık anlamlarına gelmektedir. Kelimenin devamını oluşturan "kratein" ise egemen olmak ve iktidar olmak anlamındadır. Kısacası demokrasi, halkın iktidarı vurgusunun bütünüdür. Mustafa Kemal ATATÜRK demokrasiye verdiği önemi "Egemenlik kayıtsız şartsız milletindir." sözleri ile ifade etmiştir. Atatürk'ün ifadesine göre egemenlik kavramının milli egemenlik iradesine bağlı olması, Rosseau'nun egemenlik ifadesinden farklı değildir. Rosseau'ya göre egemenlik, genel iradenin kullanılmasıdır. Genel irade, her bireyin özel iradesinden oluşur ve daima iyiyi, doğruyu gösterir. Egemenlik, meşruluğunu bu genel iradeden almaktadır.(Erdoğan, Teziç, Anayasa Hukuku, Beta yayınları,99.)

Sosyal demokrasi kavramı Almancada ilk kez, 19.yüzyılın ortasında işçi kalfa birliğinde kullanılmıştır. 1848 Devriminden sonra sosyal demokrasi kavramı, anayasal monarşinin ve sosyal devlet yönetiminin reformcu siyaset birleşimini ifade ediyordu. Burada temel düşünce, esasında 1789 Fransız Devrimi'nin sloganı olan "Özgürlük! Eşitlik! Kardeşlik!" kavramlarıyla başlar. Devlet iktidarı halk sınıfının oluşumu ile başlar ve bu sınıfın kralın halk üzerindeki egemenliğini kırmasıyla, dünya çapında büyük zaferler gerçekleştirirler. 20.Yüzyılda ilerlemeci demokrasi kuramları, sosyal reformcu talepleri korumuş ancak gelişimci demokrasi kuramları bu taleplerin korunmasının yeterli olmadığını ve geliştirilmesinin şart olduğu vurgusunu yapmıştır. Burada insan kaynaklarının gelişimi, bölüşümü ve bunların düzenlenmesi esas olarak alınmaktadır. Diğer bir demokrasi türü olan Birleşimci Demokraside ise, devlet ve toplum arasındaki ortaklığın daha geniş toplumlara doğru ilerletilmesi uygun olmuştur.

Sosyal demokrasinin işlediği ülkelerde ya da toplumlarda her şey daha adil bir şekilde bölüşülür ve paylaşımı sağlanır. Bu nedenle insan için ve onun haklarını korumak için en uygun demokrasi kuramı, sosyal demokrasidir.

Sosyal Demokrasi, emekçilerle öteki sınıfların çıkarları arasında, demokratik özgürlükler ortamında, siyasal ve ekonomik yapıyı değiştirerek hakkaniyet dengesi kurmayı amaçlayan, siyasal ve ideolojik bir kitle hareketidir. Sosyal demokrasinin, oluşum yıllarından bu yana hiç değişmeyen ve içeriği giderek zenginleşen temel niteliklerini, bu tanım çerçevesinde şöyle sıralamak mümkündür:

1- Sınıfların çıkarı dengeli olmalıdır. Sosyal demokrasi emekçilerin çıkarını savunurken, öteki sınıfların yaşam hakkını yok saymaz. Devrimci sınıf dayanışması inancının birleştirdiği, dünyayı temelden değiştirecek bir proletaryanın var olduğuna ve ulusal zenginliği sadece o proletaryanın yarattığına, sosyal demokrasi hiçbir zaman inanmamıştır. Sosyal demokrasi ile salt proletaryanın çıkarını savunan Marksist sosyalizm arasındaki önemli farklardan biri budur.

Bu sitedeki içeriklerin izinsiz alınması, kopyalanması, başka bir imza ile izinsiz ve "kaynak gösterilmeden" yayınlanması kesinlikle yasaktır. Tam bağlantıyı (link) ve yazar / çizer adını kaynak göstermek şartıyla, alıntı

2 -Demokratik özgürlükler sınıfsal çıkarlara kurban edilmemelidir. Sosyal demokrasi, sınıflar arası çıkar dengesini en iyi sağlayacak ortamın, siyasal haklarda eşitliğe dayalı demokratik ortam olduğu inancındadır. Irk, din, dil, cinsiyet ve servet farkı gözetmek gibi, siyasal hak eşitliğini zedeleyici anti-demokratik yaklaşımlara sosyal demokrasinin karşı çıkması bundandır. Sosyal demokrasi özellikle birden çok ulusal birimi kavrayan toplumlarda, özgürlük haklarının salt bireye bağlı haklar olmadığına, ulusal birimlerin de hakları bulunduğuna inanır. Sosyal demokrasi ile etnik grupları yok sayan bağnaz muhafazakârlık arasındaki önemli farklardan biri budur.

3- Devlet ideolojisiz olmalıdır. Sosyal demokrasi, güçlü sınıfların ya da toplulukların çıkarını gözeten ve ideolojisini savunan yerleşik siyasal ve hukuksal düzene, başka deyişle sınıfsal devlet yapılanmasına karşıdır. Sosyal demokrasiye göre, demokratik hak ve özgürlüklerin salt bireyler arası ilişkileri düzenlemesi yetmez; bireyle devlet arasındaki ilişkilerin düzenlenişinde demokratik hak ve özgürlükler ölçütü egemen olmalıdır. Başka deyişle devlet, ırk, din, dil, cinsiyet, servet farkı gibi ayrımlara bel bağlayan ideolojilerle yüklenmemelidir. Örneğin devletin farklı dinden olan cemaatlere farklı davranmaması için nasıl ki laik olması gerekiyorsa, zenginliği farklı olanlara farklı davranmaması için de güçlü sınıfların ideolojisiyle yüklenmemelidir. Devlet kurumları arasındaki hiyerarşik ilişkilerin düzenlenişine de demokratik yapılanma ilkeleri egemen olmalıdır. Başka bir deyişle yetkisini seçimden almayan devlet organlarının, seçimle oluşan devlet ya da halk kurumlarını güdümlemesi kesinlikle engellenmelidir.

4- Bölüşüm hakça olmalıdır. Sosyal demokrasi, bireysel yeteneğin ve ulusal zenginliğe katkının farklı olduğu inancındadır. O nedenle her bireyin, ulusal üretime yeteneği ölçüsünde yaptığı katkıyla uyumlu bir pay alması gerektiğine inanır. Sosyal demokrasi mutlak eşitlikçi değildir. Tam tersine, farklı yeteneğin farklı primlendirilmesini, yeteneği teşvik etmenin ve hakkaniyetin gereği sayar.

5- Ekonomik yapı çoğulcu olmalıdır. Ulusal üretim, soyut bir serbest piyasa ekonomisi tutkusuna kurban edilmemelidir. Özel teşebbüsün yetişemediği pahalı teknolojiyi gerektiren yatırımları devlet yüklenmeli ve bu yoldan ekonomik yapıyı değiştirmelidir.

Sosyal demokrasi değişken bir kavramdır ve insanlar farklı değer yargılarıyla ilişkilendirilir ya da reddedilirler. (Sosyal Demokrasi El Kitabı-1, Akademie Soziale Demokratie Yayınları, 7.) Sosyal demokrasi kuramına göre, devletin temel görevi toplumu, ekonomiyi, siyasal düzeni halka en uygun şekilde yapılandırmak ve uygulamaktır. Sosyal Demokrasi kuramının üç temel görevi vardır:

- Sosyal ve ekonomik demokrasinin olması
- Hukuki hakların yerine getirilmesi ve sosyal devletin oluşturulması
- Toplumda ve ekonomide çıkarların özerk ve demokratik olarak örgütlenmesinin sağlanması

Bu üç görev yerine getirildiği sürece, toplumsal ve ekonomik iktidarların zayıf olan halka baskı uygulaması engellenebilir. Halk despot yönetime karşı kendini güvencede hissedeceği bir demokrasi de yer alacaktır. Sosyal demokrat partilerin yönettiği ülkelerin halkları muhafazakâr, liberal partilerin yönettiği partilerin halklarından daha insani yönetimlere sahiptir. Benim fikrime göre sosyal demokrasi bir ülke için şarttır.

Sosyal demokrasinin mücadele tarihi aynı zamanda insan hakları için mücadele tarihidir. İnsan, haklarıyla insandır. Yaşama hakkı bu hakların başında gelir. Devlet ve ekonomi insanlar ve onların hakları için oluşturulmuştur. Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Bildirgesi, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve benzeri uluslararası sözleşmelerin gerekleri eksiksiz olarak yerine getirilmelidir. Birleşmiş Milletler'in hukuksal temellerinde de insan haklarının öneminin vurgulanması esastır. 1966'daki insan hakları sözleşmesi ile birlikte yurttaşların, siyasal, iktisadi, sosyal ve kültürel temel hakları büyük çoğunluk tarafından onaylanmıştır. İşkencenin her türüyle, insanlık dışı ve aşağılayıcı davranışlarla etkin olarak mücadele edilmelidir. Evrensel insan haklarının tam olarak uygulanabilmesi için özgürlüklerin, siyasi katılım hakkının ve temel sosyal hakların birlikte ve eşit ölçüde güvence altına alınması gerekir. Bu haklar bir bütünün parçalarıdır ve birbirinden ayrılamaz. İnsanlar ancak düşüncelerin ve örgütlenmenin serbest olduğu yerlerde; çalışma, eğitim, beslenme, barınma ve sağlık konularındaki haklarını talep edebilir ve bunları gerçekleştirebilir. O nedenle, insan hakları

Bu sitedeki içeriklerin izinsiz alınması, kopyalanması, başka bir imza ile izinsiz ve "kaynak gösterilmeden" yayınlanması kesinlikle yasaktır. Tam bağlantıyı (link) ve yazar / çizer adını kaynak göstermek şartıyla, alıntı

ancak demokrasi korunabilir ve geliştirilebilir. Tüm insanlar; milliyet, dil ve kültür konularında hak sahibidirler. Bu hakların özgürce kullanılmasının önüne hiçbir engel çıkartılmamalıdır.

Merve Gülçin GÜLEÇ

İstanbul Arel Üniversitesi

Uluslararası İlişkiler Bölümü

Kaynakça: Manfred G. Schmidt, Demokrasi Kuramlarına Giriş, Sosyal Demokrasi: 155-163.

tuicakademi.org sitesinden alıntılanmıştır...

iletisim@politikadergisi.com **[1]**

Yorumlar

Sosyal demokrasi üzerine

İçeriği Yazan: İlker EKİCİ Zaman: Cts, 18/08/2012 - 03:27

güzel bir sosyal demokrasi özeti olmuş, tebrik ederim.

- Bilim/Kuramsal [2]

Kaynak URL (*25/04/2024 - 08:43* tarihinde yazdırıldı):
http://www.politikadergisi.com/okur-makale/sosyal-demokrasi-kurami

Bağlantılar:
[1] mailto:iletisim@politikadergisi.com
[2] http://www.politikadergisi.com/category/icerik-kategorileri/bilimkuramsal

Bu sitedeki içeriklerin izinsiz alınması, kopyalanması, başka bir imza ile izinsiz ve "kaynak gösterilmeden" yayınlanması kesinlikle yasaktır. Tam bağlantıyı (link) ve yazar / çizer adını kaynak göstermek şartıyla, alıntı